

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: RUSKÝ JAZYK („Další cizí jazyk“)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět **ruský jazyk** je zahrnut do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Hlavním cílem výuky je snaha o osvojení komunikativních dovedností, tzn. snaha vybavit žáky takovými dovednostmi a znalostmi, které jim pomohou správně chápat různá sdělení v cizím jazyce, porozumět jim a účinně používat výsledky svého poznávání. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělání v RJ (chápán jako „Další cizí jazyk“) má vést k dosažení úrovně A1 (= začátečník).

Časové vymezení předmětu

Předmět ruský jazyk bude realizován v 7., 8. a 9. ročníku jako volitelný předmět s celkovou hodinovou dotací 6 hodin, tj. po 2 hodinách týdně v každém ročníku.

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se užívají různé formy a metody práce podle charakteru učiva:

- výklad učitele ke gramatickému učivu, procvičení (doplňování, záměna, slovní spojení, překlad...)
- informace o reáliích Ruska; didaktické hry, soutěže, samostatná a skupinová práce; projekty na vybraná témata

Možné evaluační nástroje

- ústní prověřování; konverzace na dané téma; analýza písemných prací – testy, projekty
- pozorování žáka - jeho aktivita ; autoevaluace žáka; hodnocení samostatných a skupinových prací a projektů

Mezipředmětové vztahy:

- **český jazyk, anglický jazyk:** využití znalosti gramatických a syntaktických termínů
- **zeměpis:** informace o geografických podmínkách
- **výchova k občanství:** vliv EU, globální a lokální problémy současnosti (rasismus, neonacismus, xenofobie, životní prostředí...)
- **informatika:** využití informačních technologií při vyhledávání informací a zpracování projektů, úkolů a referátů

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Osobnostní rozvoj

- OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů
- OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, plánování učení a studia
- OSV 8 Komunikace: aktivní naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, monolog i dialog, komunikace v různých situacích
- OSV 9 Spolupráce a soutěživost: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci, pro zvládání konkurence
- OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS

- VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice
- VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, evropské krajiny, život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Multikulturní výchova – MkV

- MkV 4 Multikulturalita: naslouchání druhým, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Mediální výchova – MV

- MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání a pochopení jazyka jako potřebného zdroje celoživotního vzdělávání
- vedeme žáky k pochopení slov (slovní zásoby) ve vztazích, tematickému seřazování, výběru důležitých a méně důležitých výrazů

- umožňujeme žákům plánovat si práci, rozdělovat úkoly, tvořit a hodnotit vlastní práci
- vedeme žáky k práci s chybou (ne nedostatek, ale možnost zlepšit se), žáci rozvíjejí jazykovou paměť a jednotlivé dovednosti
- umožňujeme žákům propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí – podobnost AJ – NJ, aplikují internacionalismy

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žáky aplikovat různé postupy získané při jiných činnostech při řešení problému v ruštině
- podporujeme vyjádření souhlasu či nesouhlasu při kolektivním řešení problémů, žáci řeší úkoly podle zadání, uplatňují fantazii, intuici, improvizaci
- umožňujeme žákům uplatnit získané dovednosti k řešení problému, který vyžaduje znalost jazyka

Kompetence komunikativní

- podporujeme žáky v efektivním používání různých způsobů komunikace v CJ, formulovat myšlenku a sdělit ji tak, aby jim partner rozuměl
- umožňujeme žákům nacvičovat strukturu mluvených i písemných vyjádření (vyprávění, referát, dialog; dopis/e-mail, přání, žádost..)
- umožňujeme žákům využívat tzv.nonverbální komunikace (gesta, mimika)
- vedeme žáky k obhajobě svého stanoviska a sebevědomému vystupování

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům práci ve dvojicích, skupinách (žáci rozlišují a respektují určené role, využívají při týmové práci schopnosti každého jednotlivce, pomáhají si)
- žáci prezentují a hájí vlastní myšlenky, ale při spolupráci respektují i jiné názory
- nabízíme žákům spoluúčast na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Kompetence občanské

- dbáme na dodržování pravidel – slušné chování, kultivované vyjadřování, zodpovídají za plnění zadaných úkolů, za sebe, skupinu, tým...
- seznamujeme žáky s problémy jiných zemí (rasismus, násilí, intolerance..) (srovnání s českým prostředím)
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování, ohleduplnosti, zdvořilosti
- vedeme žáky k pochopení skutečnosti, že člověk má nejen určitá práva, ale také řadu povinností

Kompetence pracovní

- upevňujeme pracovní návyky (vedení sešitu, psaní slovíček, DÚ..)
- nabízíme žákům práci se slovníkem, mapou, vyhledávání informací a materiálů potřebných pro výuku (různé zdroje)
- vedeme žáky k organizaci a plánování práce ve skupině a hodnocení výsledků činnosti

Jako doplňkovou činnost můžeme využít ve výuce:

projektovou výuku (reálie Ruska, tematické okruhy – např. „Moje rodina“, „Oblíbené zvíře“...); ve spolupráci s vyučujícími informatiky vyhledat kontakty k elektronické písemné komunikaci; setkání s rodilými mluvčími; v souvislosti s „Evropským dnem jazyků“ připravit pro ostatní žáky informační stánek / tabule o RJ

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: RUSKÝ JAZYK

Ročník: 7., hodinová dotace 2 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
– rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje – vnímá správnou výslovnost jednotlivých hlásek – rozvíjí jazykovou paměť – rozumí známým výrazům, základním frázím a jednoduchým sdělením	Pokyny a instrukce: - k úkonům spojeným se školní prací - k pohybovým aktivitám - k běžným každodenním činnostem Abeceda - azbuka Průpravná fonetická cvičení, jednoduché texty k poslechu „Společenské“ obraty	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování (<i>např. poslech</i>).
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
– vyslovuje a čte hlasitě, plynule a foneticky správně prosté texty složené ze známé slovní zásoby – chápe obsah a význam jednoduchého textu (vyjádří stručně hlavní myšlenku), vyhledá v něm potřebnou informaci a odpověď na dotaz – používá učebnice, abecední slovník, dvojjazyčný slovník – využívá intonace, síly hlasu, přízvuk	Technika čtení věty jednoduché (pravidla výslovnosti, vhodné členění textu, větná intonace) Vlastní čtení – texty s již zvládnutými jazykovými prostředky Názvy a jednoduché popisy Seznámení s rozdíly vůči české abecedě (práce se slovníkem) Jména a zeměpisné názvy	OSV 3: Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání a prožívání OSV 8: Komunikace: aktivní naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích (<i>rodina, přátelé, zájmy</i>).

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
ÚSTNÍ PROJEV		
– vybere a reprodukuje ústně obsah přiměřeně složitěho textu – shrne obsah jednoduchého monologu nebo dialogu – připraví a předvede rozhovor se spolužákem – podá základní informace o sobě a své rodině, o běžných situacích	Technika mluveného projevu - výslovnost jednotlivých hlásek - Slovní a větný přízvuk, intonace, melodie věty Dialog - začátek a konec hovoru - pozdrav, zdvořilostní fráze Monolog - jednoduchý popis osob, věcí, obvyklých každodenních situací	OSV 8 Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, monolog i dialog, komunikace v různých situacích (<i>informování a vysvětlování</i>). MkV 4 Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.
PÍSEMNÝ PROJEV		
- popíše obrázek – vyjádří vlastními slovy (písemnou formou) základní informace o sobě, svých blízkých, běžných situacích – vytvoří stručný text k probíraným tématům	Písemný projev - znalostem přiměřený popis jednodušších obrázků - krátké věty k tematickým okruhům - písemné odpovědi na základní otázky - základní pravidla pravopisu - věta tázací, rozkazovací - vyjádření záporu (odlišnosti ČJ) - slovosled v jednod.větě oznam.	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: (<i>naši sousedé v Evropě</i>). MkV 4 Multikulturalita: specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost.
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY		
- pozdraví a odpoví na pozdrav - zahájí a ukončí dialog - představí sebe a své blízké – společně s příklady vyjmenuje barvy	Slovní zásoba – základní pozdravy, společenské fráze Já a moje rodina – osobní údaje, členové rodiny, příbuznost	OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (podřízení se, vedení a organizování práce skupiny – <i>práce ve skupinách</i>).

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
– reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny učitele – odpoví na dotaz, kolik je hodin – vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, roční doby/popíše typické počasí v období – pojmenuje zvířata na obrázcích, rozdělí je na divoká a domácí – popíše svůj režim dne, týdenní plán – specifikuje odlišnosti mezi českou a ruskou kulturou (tradice, zvyky) - básnička, písnička	Svět kolem nás – barvy Příroda – čas, hodiny, dny, měsíce, období , počasí, běžně známá zvířata (doma, v lese, v ZOO) Volný čas – záliby Reálie - základní informace o Rusku Mluvnické učivo - zájmena: osobní, přivlastňovací, tázací; - číslovky: základní, neurčité; - slovesa: použití, časování	VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, tradice a zvyky (rodina, škola, svět kolem nás, záliby, reálie).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: RUSKÝ JAZYK

Ročník: 8., hodinová dotace 2 h týdně

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
– rozumí jednodušším pokynům, reaguje přiměřeně – rozumí známým, běžně používaným výrazům, základním frazeologickým obrátům a jednoduchým větám – je schopen zodpovědět kontrolní otázky, odhadne obsah konverzace (s pomocí „klíčových slov“)	Instrukce a pokyny - k činnostem ve třídě - k pohybovým aktivitám - k činnostem denních potřeb Porozumění slyšenému projevu - na známé, předem připravené téma - v souvislosti s temat.celky - krátká říkadla, básně, písničky - jednoduchý popis osoby, věci - konverzační obraty	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování (<i>např. poslech</i>). MkV 4 Multikulturalita: naslouchání druhým.
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
– prohlubuje správnou výslovnost hlásek – osvojuje si správnou výslovnost nové slovní zásoby – u jednoduchých neznámých slov a spojení odhaduje správnou výslovnost – při čtení textů rozvíjí v rámci osobních	Technika čtení - jednoduchá věta - jednoduché souvětí -upevňování pravidel výslovnosti - správné členění textů - intonace ve větě	OSV 8 Komunikace: specifické dovednosti (monolog, dialog), cvičení pozorování a naslouchání. MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
možností výslovnost – postupně automatizuje správnou výslovnost základních jazykových prvků (pozdravy atd.) – odpoví na otázky k textu – stručně vyjádří hlavní myšlenku - vyhledá výraz ve slovníku, chápe vysvětlivky za slovy	- využití textů rukopisných i tištěných Vlastní čtení (s poroz.) - texty, které obsahují známé a již osvojené jazykové prostředky - popisy a názvy věcí - vyprávění s obtížnějším obsahem - složitější dialog Práce se slovníkem	zpravodajství a reklamě.
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
ÚSTNÍ PROJEV		
- rozvíjí techniku mluveného projevu, zvládne převyprávět obsah přiměřeně složitěho textu nebo konverzace - připraví si a se spolužákem předvede rozhovor na zadané téma - poskytne základní informace o sobě, svých blízkých -v rámci možností pohovoří o běžných situacích - přednese báseň, zazpívá píseň	Technika projevu - při výslovnosti je kladen důraz na jevy, které v mateřském jazyce chybí nebo jsou odlišné - zřetelná výslovnost, foneticky správný projev - slovní a větný přízvuk, intonace, rytmus Dialog - zahájení a ukončení rozhovoru - vhodné zařazení pozdravu, společenských a zdvořilostních obrátů Monolog - popis osob, věcí, obvyklých situací - reprodukce básničky, písně	OSV 8 Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, řeč těla, zvuků a slov, dialog, komunikace v různých situacích. MkV 4 Multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání, naslouchání druhým.

Výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
PÍSEMNÝ PROJEV		
– popíše obrázek – podá jednoduchou písemnou informaci o sobě, své rodině, svých zálibách – napíše jednoduchý delší text o probírané problematice (o určitém tematickém celku) – obsah přiměřeně obtížného textu nebo rozhovoru písemně reprodukuje	Písmo - podrobnější a bohatší popis obrázků nebo situací - delší a náročnější souvětí v rozsahu probíraných tematických celků (souřadná)	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů.
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY		
- graficky osvojené výrazy zapíše podle diktátu, zná základní gramatické prvky jazyka - omluví se, požádá o nějakou věc - vypráví sám o sobě, o své rodině a kamarádech; - popíše svůj vzhled, vzhled dalších známých osob - pojmenuje a popíše části bytu, popíše vybavení pokoje - popíše vzhled třídy, pojmenuje pomůcky - pojmenuje důležité budovy ve městě - orientuje se na mapě, vyjmenuje světové strany; - pojmenuje některé státy Evropy - vyjmenuje různé dopravní prostředky - pojmenuje různé hry a druhy sportu - pojmenuje části lidského těla - vyjmenuje druhy oblečení, „nakoupí“	Zvuková stránka jazyka - výslovnost jednotlivých hlásek Grafická stránka jazyka - psaná podoba osvojen. výrazů Slovní zásoba -společenské obraty (pozdrav, žádost, omluva, pozdrav) - rozšíření osobních údajů - označení a popis částí bytu, pokoje - názvy svět.stran, států - dopravní prostředky, využití - volný čas – sport, hry,osobnosti - člověk – základní části těla - nákupy - součásti oblečení - reálie – rozšiřování poznatků	OSV 8 Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání, specifické komunikační dovednosti – monolog. VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: tradice a zvyky národů Evropy, život dětí v jiných zemích, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa (<i>názvy států, volný čas, reálie</i>). VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, životní styl (<i>volný čas, nákupy, reálie</i>). MkV 4: Multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: RUSKÝ JAZYK

Ročník: 9., hodinová dotace 2 h týdně

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
– odpovídajícím způsobem reaguje na zadávané pokyny – odpoví na kontrolní dotazy, vyřeší zadaný úkol – zareaguje adekvátně na určité sdělení	Pokyny a instrukce - k pohybové aktivitě, ke školní činnosti, ke každodenním aktivitám a úkonům Porozumění -projevům na známé a připravené téma - popisům jevů, situací - sdělením o rozsahu cca 20 vět (žák je seznámen s jejich strukturou, slovní zásobou atd.) - textu básně, písně (v rámci určitého tematického celku)	OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium (poslech). OSV 8 Komunikace: aktivní naslouchání, monolog i dialog, komunikace v různých situacích (informování a vysvětlování). VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě. VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, evropské krajiny. MkV 4 Multikulturalita: naslouchání druhým.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
– vyslovuje správně většinu německých hlásek (s přihlédnutím k individuálním možnostem) – využívá dřívější poznatky při odvození výslovnosti nové slovní zásoby – čte správně i rozsáhlejší texty na známé téma (dle osobních možností) – s maximálně možnou správnou výslovností převypráví jednoduchý text – poslechem originálních textů zlepšuje svou osobní jazykovou paměť – vědomě užívá při čtení a jiných mluvních projevech správnou výslovnost (v rámci možností)	Průpravná fonetická cvičení a poslechové texty Technika čtení - jednoduchá věta, souvětí souřadné, podřadné - rytmus, intonace - upevnění výslovnostních pravidel Vlastní čtení - názvy a popisy předmětů - texty s již známými a osvojenými jazykovými prostředky - orientace podle popisu (mapa..) - porozumění údajům o ceně, čase, počasí apod. Písňe s německým textem Práce se slovníkem	OSV 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti (monolog), dialog, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání. VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích. MkV 4 Multikulturalita: jako prostředek vzájemného obohacování.
PÍSEMNÝ PROJEV		
– popíše obrázek, předmět, osobu – vytvoří přiměřeně dlouhý a obtížný text/ v rozsahu probíraného učiva – písemně zachytí stručný obsah vyslechnutého sdělení – vyplní požadované údaje ve formuláři, napíše strukturovaný životopis	Písemné vyjádření - formálně i obsahově náročnější popisy - složitější věty, souřadná i podřadná souvětí dle rozsahu jednotlivých témat - vyplnění informací ve formulářích	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: průřezová témata
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY		
- hodnocení zvukové podoby jazyka probíhá v souvislosti s hodnocením dovednosti mluveného i čteného projevu - graficky známé výrazy zapíše podle diktátu - známými prostředky provede charakteristiku určité osoby - připraví dopis/e-mail s jeho náležitostmi - popíše a porovná způsob života ve městě a na venkově - vyjmenuje nejčastější druhy nemocí, popíše své potíže při návštěvě lékaře - předvede průběh nakupování (scénka): jaké zboží, barva, velikost, počet kusů, zaplacení - předvede návštěvu restaurace (požádá o jídelní lístek, objedná jídlo..) - v rámci osobních možností zarecituje nebo zazpívá - interpretuje a parafrázuje modelové věty, do sdělení zařazuje požadované prvky, vybírá vhodná slovní spojení a vazby	Zvuková podoba jazyka - zdokonalování výslovnosti Grafická podoba jazyka - psaná podoba osvojovaných výrazů Slovní zásoba - „já a moje rodina“ / charakteristika postav - „volný čas“ / kontakty a korespondence s přáteli - „místo, kde žiji“ / rozdíly ve způsobu života venkov x město - „lidské tělo“ / vyšetření u lékaře, běžná onemocnění - „nakupování“ / nákup potravin, obstarání potřebných věcí, návštěva restaurace - „reálie“ / doplnění poznatků, zvyky a tradice, svátky	OSV 8 Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální. VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích (<i>rodina, škola, volný čas</i>). VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, vzdělávání mladých Evropanů (<i>rodina, škola, volný čas</i>).